

Täysistunto

Torstai 22.2.2018 klo 16.00—17.23

4. Lakialoite laiksi työsopimuslain 4 luvun 6 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 94/2017 vp Katja Hänninen vas ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Keskustelu

17.16 **Katja Hänninen vas** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyseessä on siis lakialoite laiksi työsopimuslain 4 luvun 6 §:n muuttamisesta. Lakialoitteeni sai hieman yli 20 allekirjoitusta yli puoluerajojen, ja se kyllä ilahduttaa minua suuresti. Kyseessä on aika pieni lainmuutos, mikä tarkoittaisi sitä, että vanhemmilla, työntekijällä, olisi oikeus tilapäiseen, enintään neljän päivän pituiseen hoitovapaaseen alle 12-vuotiaan lapsen sairastuessa äkillisesti. Nykyisin laki on, että alle 10-vuotiaan lapsen sairastuessa äkillisesti tällainen oikeus on. Eliikkä yhden sanan muutos lakiin, mutta erittäin suuri merkitys näille lapsille ja perheille heidän arjessaan.

Tänään on keskusteltu lapsista, perheistä ja heidän oikeuksistaan, ja kävimme myös eilen äitiyslain osalta kiivasta ja aika tunteikastakin keskustelua lapsista ja heidän oikeuksistaan. Katson, että kun nykyään oikeus tilapäiseen hoitovapaaseen on vain alle 10-vuotiaiden lasten vanhemmilla, niin se ei palvele sitä tarvetta, mikä suomalaisilla perheillä äkillisesti sairastuneen lapsen tilanteessa on. Monessa lapsiperheessä, etenkin näin talvikauteina, tilanne on aika hankala, kun sekä lapset että välillä vanhemmat sairastavat. Lapset ovat yksilöitä. Osa pärjää hyvin itsekseen, mutta varsinkin kovassa kuumeessa tai noroviruksen kourissa on todella vaikeaa olla yksin koko päivä ilman vanhemman hoivaa. Moni vanhempi kokeekin, ettei 10-vuotias ole vielä tarpeeksi vanha sairastamaan yksin. Lakia kierretään muun muassa jäämällä itse sairauslomalle. Työsopimuslain muuttaminen niin, että vanhempien oikeus tilapäiseen hoitovapaaseen jatkuisi kaksi vuotta nykyistä pidempään, olisi ennen kaikkea siis lasten etu. Lapsella on sairastuessaan oltava oikeus hyvään hoivaan ja aikuisen läsnäoloon. Oikeudessa tilapäiseen hoitovapaaseen on myös muunlaisia perheiden yhdenvertaisuuteen liittyviä ongelmia. Tilapäisen hoitovapaan palkallisuus vaihtelee työehtosopimusten mukaan. Lisäksi osa työnantajista saattaa vaatia heti ensimmäiseltä päivältä lääkärintodistuksen. Tämä saattaa johtaa täysin kohtuuttomiin tilanteisiin, kun oksennustaudissa olevaa lasta joudutaan viemään puolikuntoisena lääkäriin. Työn ja perheen yhteensovittamisesta kuulee paljon kauniita puheita myös tässä meidän täysistuntosalissa, mutta tätä yhtälöä tällaiset työnantajien koventuneet asenteet eivät helpota tippaakaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 11/2018 vp

Toivon, että vaikka tässä lakialoitteessa on alle sata allekirjoitusta, niin siihen suhtauduttaisiin myönteisesti. Kunta-alalle ovat työmarkkinajärjestöt nyt sopineet, että tähän tilapäiseen hoitovapaaseen oikeuttava ikäraja nostetaan 10 vuodesta 12 vuoteen, mutta se olisi hyvä saada lakiin, tähän työsopimuslain 4 luvun 6 §:ään, jotta kaikilla lapsilla olisi yhtäläiset ja yhdenvertaiset oikeudet.

17.19 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Hännikäinen hyvin tuo esille sen, että tämä on jo käytäntö eräissä työmarkkinajärjestöissä, ja pidän sitä oleellisen tärkeänä osana juuri siinä hetkessä, kun on kysymys äkillisestä sairastumisesta, mihinkä ei voi varautua, eli minun mielestäni on erittäin selvää, että meillä pitää olla mahdollisuus huolehtia siitä lapsesta mikä se päivien lukumäärä on. Mutta sillä hetkellä, kun lapsi sairastuu, ei ole oikeastaan ketään muuta; ei meillä ole semmoista instanssia, että me voisimme auttaa lasta ilman, että tällä ei ole työsopimuslain turvaa niin, että vanhempi voi tehdä sen pelkäämättä oman työsuhteensa puolesta. Ja siinä mielessä kannatan ja rohkaisen valiokuntaa käsittelemään tätä aidosti juuri sen esimerkin pohjalta ja kuulemaan nimenomaan kunta-alan puolen sopijaosapuolia, että mitä tämä on tarkoittanut, mitkä tämän kustannukset ovat, koska en usko, etteikö näitä kustannuksia voi arvioida sen perusteella, että ensin olisi lapsen etu. Kyllä tämä tuo myös perheille juuri sitä oikeaa turvaa vastata vanhemmuudesta ja mahdollistaa äkillisesti sairastuneen lapsen hoiva.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Keskustelu asiasta päättyi. [Puhemies koputtaa] — Olisiko edustaja vielä välttämättä halunnut? [Naurua] — Olkaa hyvä.

17.21 Katja Hänninen vas: Arvoisa herra puhemies! En halua tietenkään pitkittää keskustelua, mutta kiitos edustaja Myllykoskelle siitä kannatuksesta, jonka toitte esille. Tietysti vielä tässä vaiheessa, kun tätä tilapäistä hoitovapaata käsitellään, haluan tuoda esille myös sen, että sitä ei voi pitää, mikäli toinen vanhemmista on jostakin syystä kotona, esimerkiksi työttömänä tai opintovapaalla, vaan se tarkoittaa käytännössä sitä, että molemmat vanhemmat ovat työssä ja eivät ole vapaapäivillä. Tänä päivänä yksi ongelma on ollut se, että pitää hankkia myös siltä toiselta osapuolelta, työnantajalta, todistus siitä, että toinen todellakin on töissä, ja tähän byrokratiaan olisi syytä kyllä tuoda helpotusta ja luottamusta työntekijöiden ja työnantajien välille. Mutta todellakin, niin kuin edustaja Myllykoski tuossa totesi, toivomme, että tämä lakialoite etenisi valiokunnassa ja että saisimme todellakin tämmöisen yhdenvertaisuusnäkökulmasta olevan asian vietyä yhdessä eteenpäin. On ollut ilahduttavaa, että tässä on sekä keskustan edustajia että perussuomalaisten edustajia lakialoitteen takana, että tällä on aika laaja poliittinen yhteisymmärrys oppositio- ja hallituspuolueiden välillä. [Puhemies koputtaa] Toivon, että tämä lapsen näkökulma tässä jatkokäsittelyssä korostuisi. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.